

OROSHÁZA VÁROS HELYI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

**Orosháza Város Helyi Választási Bizottság
114/2024. (V.24.) h a t á r o z a t a:**

Orosháza Város Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása tekintetében 2024. május 24. napján megtartott ülésén B. Cs lakos (a továbbiakban: Kifogást tevő) által benyújtott kifogás tárgyában az alábbi I. fokú

HATÁROZATOT

hozta:

A HVB a kifogásnak részben helyt ad és megállapítja, hogy Gigaczné Benke Ildikó önkormányzati képviselőjelöltet támogató, a „*Közösen Orosháza Városáért! Lokálpatrióta Mozgalom*” jelölőszervezet (a továbbiakban: Jelölőszervezet) megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjait, azaz a választás tisztaságának megóvása és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveit.

A HVB a választási kifogás előterjesztőjének azon kérelmét, amely a Jelölőszervezettel szemben pénzbírság kiszabását kezdeményezi, elutasítja.

A HVB a Jelölőszervezetet eltiltja a további jogsértéstől, azaz a választási kifogással érintett plakát szövegkörnyezetének a választópolgárban a „*független polgármesterjelölt*” kommunikációs tartalom jelen választási kampány végéig fennálló megjelenítésétől azzal, hogy a jelöltek a hivatalos vagy magán facebook oldalukon is kizárólag a Ve.-ben meghatározott tartalommal jelenítsék meg plakátjukat.

E határozat ellen a határozat meghozatalától számított legkésőbb harmadik napon - 2024. május 27-én 16.00 óráig - fellebbezést lehet előterjeszteni, melyet a HVB-nél (5900 Orosháza, Szabadság tér 4-6.) kell benyújtani, de a Békés Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz (5600 Békéscsaba, Árpád sor 18.) kell címezni. A fellebbezésre megállapított határidő jogvesztő, az a határidő utolsó napján 16.00 órakor jár le.

A fellebbezés benyújtására az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet jogosult.

A fellebbezés írásban, illetve elektronikus úton nyújtható be.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell

- a kérelem alapját (jogszabálysértésre hivatkozással, választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozat ellen kerül benyújtásra),
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),

c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

A fellebbezés tárgyi illetékmentes.

INDOKOLÁS

I.

[A kifogás tartalma]

[1] A központi névjegyzékben szereplő Kifogást tevő 2024. május 23. napján 18 óra 27 perckor e-mail útján kifogást nyújtott a HVB részére.

[2] A Kifogást tevő kifogása a következőket tartalmazza:

„Alulírott B Cs.

szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 208. §-a („Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.”) alapján az alábbi

kifogást

nyújtom be Gigaczné Benke Ildikó, önkormányzati képviselő-jelölttel szemben a Ve. 212. § (1) bekezdése alapján elektronikus levél útján.

A Ve. 212. § (2) bekezdés a) pontja szerint a jogszabálysértések megjelölése:
Ve. 2. § (1) A választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

- a) a választás tisztaságának megóvása,
- e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,

A Ve. 212. § (2) bekezdés b) pontja szerint a bizonyítékok megjelölése:.

A jogsértő tartalomról e-mailben csatolom a bizonyítékot.

A jogsértő tartalom Gigaczné Benke Ildikó alábbi Facebook oldalán is megtekinthető az alábbi internetes hivatkozások alatt:

<https://www.facebook.com/photo?fbid=889749569629326&set=pcb.889749676295982>

Ezzel összefüggésben felhívom a figyelmet arra, hogy a Ve. 209. § (2) bekezdése alapján egyébként a "Folyamatosan fennálló tevékenység esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll."

A fentieknek megfelelően előadom, hogy Gigaczné Benke Ildikó önkormányzati képviselő-jelölt független jelöltként tünteti fel magát. Teszi ezt jogsértő módon annak ellenére, hogy a [valasztas.hu](https://vtr.valasztas.hu) adatai szerint minden kétséget kizáróan a Közös Oroszáza Városáért jelölő szervezet színeiben vették nyilvántartásba.

<https://vtr.valasztas.hu/onk2024/valasztopolgaroknak/jelolo-szervezetek/jeloltek/1237062?maz=04&taz=059>

Gigaczné Benke Ildikó önkormányzati képviselő-jelölt ezzel megteveszti a választókat a jelölő szervezetének tekintetében, ami sérti a Ve. 2. § (1) bekezdése szerinti, a választás tisztaságának megóvására, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveket.

Kérem tehát a t. Helyi Választási Bizottságot, hogy a Ve. 218. § (2) bekezdésének

- a) pontja alapján, hogy a jogszabálysértés tényét megállapítani,
- b) pontja alapján Gigaczné Benke Ildikó önkormányzati képviselő-jelöltet a további jogszabálysértéstől eltiltani, így a jogellenes internetes tartalmak eltávolítására felhívni,
- d) pontja ("a választási kampány szabályainak megsértése, illetve a 124. § (2) bekezdésében és a 155. §-ban foglalt kötelezettség megszegése esetén bírságot is kiszabhat) és a Ve. 219. §-a alapján vele szemben bírságot kiszabni szíveskedjék.

Álláspontom szerint a jogsértő tartalom eltávolítása azért szükséges, mert ellenkező esetben a kifogásomnak helyt adó határozat sem változtatna a jelenlegi jogellenes helyzeten, a jogsértés állandósulna 2024. június 9. napjáig, továbbá a Ve. 218. § (2) bekezdésének b) pontjában foglalt "a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől" jogalkotói szándék sem teljesülne.

A Ve. 219. § (1) bekezdésének utolsó mondata alapján "A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.", ami jelen esetben álláspontom szerint megvalósult, mivel ilyen jellegű jogsértést nem lehet "véletlenül" elkövetni.

[3] Beadványa mellé 1 db – Gigaczné Benke Ildikó önkormányzati képviselőjelöltet ábrázoló - választási „szórólapot” csatolt.

[4] A 2024. május 23. napján benyújtott beadványt a HVB kifogásként megvizsgálta és azt - figyelemmel a II. (6) –(8) bekezdéseire - érdemi vizsgálatra alkalmasnak találta.

[5] A HVB a választási kifogás szöveges tartalmában megjelenített és a jogsértő állapotra utaló internetes hivatkozás és a mellékelt fénykép alapján megállapította, hogy a kifogás alapjául szolgáló tényállás megvalósult.

II.

[A Helyi Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[6] A Ve. 208. §-a alapján, kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

[7] A Ve. 209. § (1) és (2) bekezdései értelmében **a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen** a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz. **Folyamatosan fennálló tevékenység esetében** a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll.

[8] A Ve. 2. § (1) bekezdése értelmében, a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

- a) a választás tisztaságának megóvása,
- b) önkéntes részvétel a választási eljárásban,
- c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,
- d) a fogyatékossgal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése,
- e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,
- f) a választási eljárás nyilvánossága.

[9] A Ve. 140. § alapján kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a

- a) plakát,
- b) jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés,
- c) politikai reklám és politikai hirdetés,
- d) választási gyűlés.

[10] A Ve. 141. § szerint a kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

[11] A Ve. 144. § (1)-(7) bekezdései rögzítik, hogy e § alkalmazásában plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagától függetlenül.

A kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot. A plakáton fel kell tüntetni a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét.

Plakát a kampányidőszakban – a (4)–(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel – korlátozás nélkül elhelyezhető.

Plakátot elhelyezni

a) magántulajdonban álló dolgon kizárólag a tulajdonos vagy a bérlő,

b) állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő dolgon a vagyonkezelői jog gyakorlójának előzetes, írásbeli hozzájárulásával lehet.

Védett műemléki értéken, védett örökségi elemen, az építészeti örökség védett elemén, védett természeti területen és értéken, továbbá állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.

A választási kampányt szolgáló önálló hirdetőberendezés elhelyezésére, valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A plakátot az, aki elhelyezte vagy akinek érdekében elhelyezték, a szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani, vagy ennek elmaradása esetén az eltávolítás költségét viselni.

[12] A HVB a választási kifogással érintett plakát Kifogást tevő által megjelölt kommunikációs tartalmát érintően azt vizsgálta, hogy az a választópolgárokat megtévesztő tartalmú-e, vagyis feszül-e nyilvánvaló ellentmondás jelölőszervezet önkormányzati képviselőjelöltje karakterének olyan tartalmú ábrázolásában, amely a választópolgárban annak tudatát kelti és erősíti, hogy a HVB által nyilvántartásba vett önkormányzati képviselőjelölt nem köthető egyetlen jelölőszervezethez sem, ami az ún. „független” minősítés jogi alapja.

[13] A közvélemény – ekként a választópolgárok – formálásának egyik nyilvánvaló módja a kampányeszközök használata, amelyek között a választási plakát az egyik legnépszerűbb és leggyakrabban alkalmazott kampányeszköz. A választási plakát és annak jogszabályi környezete tartalmaz olyan jogi előírásokat, amelyek megsértése esetén érvényesül a választás tisztaságának megóvása, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek jogi védelemben való részesítése. A tisztességes kampány középpontjába helyezendő azon kérdés, amely a választópolgár megtévesztésére alkalmas kampányeszköz tartalmának megítélésében áll, ugyan nem tartalmaz a Ve. plakátra vonatkozó tételes jogszabályi rendelkezései **között „az annak elemei nem lehetnek megtévesztőek vagy ellentmondásosak”** előírást, azonban a Ve. már hivatkozott – 2. § (1) bekezdésébe illesztett – alapelvei – amelyek a tételes jogi szabályozás hiányában – irányadó mértékül szolgálnak, a választási kampánytevékenység jóhiszemű és tisztességes lefolytatásának számonkérhetőségére.

[14] Gigaczné Benke Ildikó tekintetében a HVB 29/2024. (IV.23.) HVB. határozatával, mint a „Közösen Orosháza Városáért! Lokálpatrióta Mozgalom” jelöltjeként hozott a 06. számú választókerületben egyéni választókerületi képviselőjelöltként nyilvántartásba vételi döntést.

[15] Továbbá a HVB arra is rá kíván mutatni, hogy a kampányeszközként használt plakát – azonosan a közterületen vagy egyéb nem internetes háttérrel elérhető felületeken kihelyezett plakátokkal - hivatalos vagy magán politikusi facebook oldalon való közzététele is azt a látszatot kelti, hogy a Jelölőszervezet jelöltje, nem a valasztas.hu oldalon megjelenített és nyilvántartott adataiban szereplő közös képviselőjelölt, hanem „független jelölt”, mely nem felel meg a valóságnak, azaz a társadalom megtévesztésére irányul.

[16] A Kúria Kvk.II.39.260/2022/5. számú végzésében a következőképpen értelmezte az alkalmazott alapelv érvényesülését: „a választás tisztaságának megóvása, mint választási alapelv megsértése a Kúria gyakorlatában legtöbbször valamely másik alapelvvel összefüggésben merült fel, de a választás rendjének, tisztaságának a választási folyamat egészét áthatóan érvényesülnie kell. A joggyakorlat ezen alapelv megsértése akkor merül fel, ha a vitatott tevékenység célja vagy eredménye a választópolgári akarat szabad kifejezésének korlátozása. A bírói gyakorlat alapvetően a szavazás titkosságával hozta ezt az elvet összefüggésbe (Kvk.VI.37.942/2016/2., Pécsi Ítéltábla Pk.VI.20.014/2014/3.), valamint a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás mellett a kampányeszközök adattartalma vonatkozásában hívta fel (Kvk.V.37.941/2016/3.).”

[17] A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapításánál, az a jogintézmény céljával és tartalmával való visszaélést jelenti. Csak az a joggyakorlás élvez törvényi védelmet és elismerést, amelyben a jogosultság formális előírásain túl annak valódi tartalma is felismerhető.

[18] A rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét a jogtudomány és jogalkalmazói gyakorlat alapvetően a polgári jogban a joggal való visszaélés tilalmának alapelvével összefüggésben munkálta ki. Ezekből a polgári jogi alapokból kiindulva vált a jogrendszer egészét átható általános alapelvvé, amelynek lényege, hogy a jogosultságok gyakorlása nem irányulhat a jog rendeltetésével össze nem egyeztethető célra, az alanyi jogok gyakorlása akkor számíthat törvényi védelemre és elismerésre, ha az a jogosultság rendeltetésének, céljának megfelelően történik. A polgári jog szabályai a joggal való visszaélés tilalmával összefüggésben, keret jelleggel rendelkeznek a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményéről, a bírói gyakorlatra bízva az alanyi jogok gyakorlásának esetről esetre történő rendeltetésellenessé minősítését. A Kúria ezt a követelményt a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú döntésében rögzítette. Kiemelte, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapíthatóságánál: abban felismerhetően meg kell nyilvánulnia annak a szándéknak, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul.

[19] A kifogást tevő a bírság kiszabására vonatkozóan támasztott igényt, azonban a HVB ettől függetlenül is megvizsgálta a Ve. 219. § (1) bekezdés alapján, hogy adott

esetben indokolt-e bírság kiszabása jelen tényállás esetében. A HVB a bírság kiszabásának mellőzése mellett döntött, tekintettel arra, hogy a fokozatosság elvének figyelembe vételét szem előtt tartva, a rendelkező részben foglalt - a jogsértő magatartástól való eltiltásban álló - döntéstől várható annak a hatásnak az eredménye, amely kellőképpen visszatartó erejű egyrészt a jogsértő állapot azonnali megszüntetésére és fenntartására, másrészt pedig újabb – akár más, a választási kampány és a választási eljárási törvény megsértésében álló - további jogsértéstől való tartózkodástól.

[20] A HVB a benyújtott kifogás vonatkozásában, a bizonyítékok alapján, a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[21] A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontján, a Ve. 43. §-án, a Ve. 144.§ -án, a Ve. 208-209. §-ain, a Ve. 212. §-án, a Ve. 214. § (1) bekezdésén, a Ve. 218. – 219. §-ain alapul. E határozat ellen a fellebbezés lehetőségét a Ve. 221. § (1) bekezdése, a Ve. 223-225. §-ai, illetve a 345. § (2) bekezdés c) pontja biztosítja.

[22] A fellebbezés illetékmentességét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 2. melléklet XIII. fejezet 8 pontja biztosítja.

[23] A határidő számítására, lejártára vonatkozóan a Ve. 10. § (1)-(3) bekezdése rendelkezik.

Orosháza, 2024. május 24.

Dr. Letavecz Ilona
a Választási Bizottság elnöke

